

Patronat honorowy:

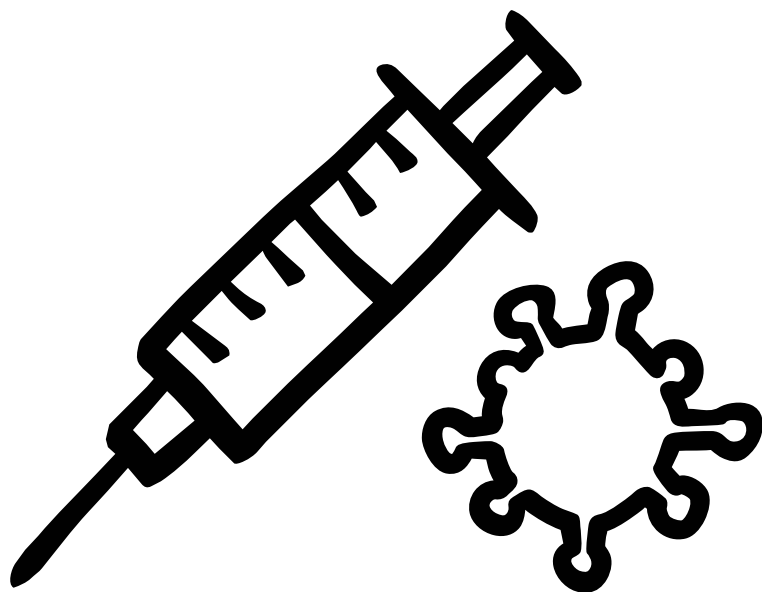
Minister
Zdrowia

Minister
Edukacji

Konsorcjum
Filantropijne

SZCZEPIENIA HPV W SZKOLE. PORADNIK DLA DYREKCJI

SZCZEPIENIA HPV W SZKOLE. PORADNIK DLA DYREKCJI

Odbiorcy:

dyrektorzy i dyrektorki szkół podstawowych

Cel poradnika:

Wsparcie dyrekcji szkół w organizacji programu szczepień przeciw HPV oraz budowaniu współpracy pomiędzy szkołą, rodzicami, personelem medycznym i instytucjami publicznymi.

Po lekturze poradnika:

- poznasz założenia programu szczepień przeciw HPV,
- dowiesz się, jaka jest rola szkoły w jego realizacji,
- poznasz zadania szkolnego koordynatora szczepień,
- dowiesz się, jak przygotować placówkę do programu krok po kroku,
- poznasz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania rodziców i pracowników szkoły.

DLACZEGO PRZYGOTOWALIŚMY TEN PORADNIK?

Od lat prowadzimy działania edukacyjne dotyczące zdrowia, profilaktyki oraz świadomego podejmowania decyzji zdrowotnych przez młodych ludzi. Byliśmy również zaangażowani w realizację pilotażowych szczepień przeciw HPV prowadzonych w polskich szkołach, które przyczyniły się do rozwoju programu szczepień przeciw HPV realizowanego od 1 września 2024 r. na terenie szkół podstawowych.

Doświadczenia zebrane podczas tych działań pokazały, że szkoła może być jednym z najskuteczniejszych miejsc wspierających profilaktykę zdrowotną dzieci i młodzieży. Pilotaż pozwolił sprawdzić rozwiązania organizacyjne, poznać potrzeby rodziców i nauczycieli oraz zidentyfikować najczęściej pojawiające się pytania i wyzwania.

DLACZEGO SZKOŁA JEST WAŻNYM PARTNEREM PROGRAMU?

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV) jest jedną z najczęstszych infekcji wirusowych na świecie. Szacuje się, że większość osób aktywnych seksualnie zetknie się z nim przynajmniej raz w życiu. Choć wiele zakażeń ustępuje samoistnie, część może prowadzić do rozwoju niektórych nowotworów i innych chorób związanych z HPV.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom HPV jest szczepienie wykonane przed kontaktem z wirusem. Z tego powodu program obejmuje dziewczynki i chłopców po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia.

Szkoła może odegrać kluczową rolę w zwiększaniu dostępu do profilaktyki zdrowotnej. Doświadczenia krajów takich jak Australia, Belgia czy Kanada pokazują, że programy realizowane w szkołach pozwalają osiągać najwyższy poziom wyszczepialności.

CO WARTO WIEDZIEĆ O PROGRAMIE SZCZEPIEŃ PRZECIW HPV?

Program realizowany jest przez Ministerstwo Zdrowia we współpracy z Ministerstwem Edukacji, Narodowym Funduszem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną. Jego celem jest zwiększenie liczby zaszczepionych dzieci i ograniczenie zachorowań na choroby związane z zakażeniem HPV.

Najważniejsze informacje:

- udział w programie jest dobrowolny,
- szczepienia są bezpłatne,
- program obejmuje dziewczynki i chłopców po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia,
- szczepienia realizowane są przez podmioty podstawowej opieki zdrowotnej (POZ),
- rodzic lub opiekun prawny musi wyrazić zgodę na szczepienie dziecka,
- program ma charakter zarówno profilaktyczny, jak i edukacyjny.

JAKA JEST ROLA DYREKCJI?

Dyrekcja nie odpowiada za medyczną część programu. Nie kwalifikuje dzieci do szczepień, nie prowadzi dokumentacji medycznej i nie wykonuje procedur medycznych. Jej zadaniem jest stworzenie warunków umożliwiających realizację programu na terenie szkoły.

Obejmuje to między innymi:

- wyznaczenie szkolnego koordynatora szczepień,
- wspieranie komunikacji z rodzicami,
- współpracę z PSSE i POZ,
- zapewnienie odpowiednich warunków organizacyjnych,
- wspieranie działań edukacyjnych dotyczących profilaktyki zdrowotnej.

KOORDYNATOR SZCZEPIEŃ – KLUCZOWA OSOBA W PROGRAMIE

Jednym z Twoich najważniejszych działań jest wyznaczenie szkolnego koordynatora szczepień.

Powinna być to jedna osoba odpowiedzialna za organizację programu od początku do końca. Takie rozwiązanie usprawnia komunikację i pozwala uniknąć chaosu organizacyjnego.

Kto może zostać koordynatorem?

- nauczyciel lub nauczycielka,
- pedagog szkolny,
- psycholog szkolny,
- wicedyrektor,
- pracownik administracji.

Najważniejsze są kompetencje organizacyjne i komunikacyjne.

ZADANIA KOORDYNATORA SZCZEPIEŃ

ETAP I – PRZYGOTOWANIE PROGRAMU

Koordynator:

- kontaktuje się z lokalną PSSE,
- nawiązuje współpracę z POZ,
- ustala harmonogram szczepień,
- organizuje działania informacyjne,
- przekazuje rodzicom formularze,
- zbiera zgody i deklaracje,
- przekazuje dane do kuratorium, PSSE i POZ.

ETAP II – ORGANIZACJA SZCZEPIEŃ

Koordynator:

- przygotowuje przestrzeń do szczepień,
- organizuje przepływ uczniów,
- pozostaje w kontakcie z personelem medycznym,
- monitoruje przebieg akcji,
- dba o obecność opiekunów.

ETAP III – RAPORTOWANIE

Po zakończeniu programu:

- przekazuje dane do PSSE,
- współpracuje przy organizacji drugiej dawki,
- monitoruje realizację programu.

JAK PRZYGOTOWAĆ SZKOŁĘ KROK PO KROKU?

KROK 1. WYZNACZ KOORDYNATORA

Najlepiej zrobić to na początku roku szkolnego.

KROK 2. POINFORMUJ RODZICÓW

Szczepienie może odbyć się wyłącznie po uzyskaniu zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Prześlij formularze do uzupełnienia i odesłania przez rodziców dzieci, które chcą przystąpić do programu szczepień w szkole.

KROK 3. ZAPLANUJ KOMUNIKACJĘ

Zorganizuj spotkanie (online albo na terenie szkoły) na temat HPV dla rodziców i nauczycieli z lokalnym ekspertem. Poproś lokalny POZ lub Sanepid o pomoc w znalezieniu takiej osoby. Udostępnij materiały edukacyjne dla rodziców ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej.

KROK 4. PRZYGOTUJ MIEJSCE DO SZCZEPIEŃ

Wspólnie z koordynatorem wyznacz w szkole miejsce do przeprowadzenia szczepień (punkt badań, stanowisko szczepień i miejsce do odpoczynku).

KROK 5. ZBIERZ ZGODY

Przed akcją szczepień upewnij się, że koordynator posiada podpisane wszystkie potrzebne zgody i formularze od rodziców.

KROK 6. ZAPLANUJ SZCZEPIENIA

Rekomendowane jest takie zaplanowanie działań, aby obie dawki mogły zostać podane w trakcie jednego roku szkolnego. Rekomendowana jest organizacja szczepień co najmniej w dwóch terminach w każdym semestrze w roku szkolnym

w jednej szkole, co pozwala na szczepienie pierwszą i drugą dawką szczepionki w ciągu roku szkolnego.

ORGANIZACJA DNIA SZCZEPIEŃ

Przestrzeń przygotowana przez szkołę powinna obejmować:

- miejsce oczekiwania,
- punkt kwalifikacji medycznej,
- stanowisko szczepień,
- miejsce obserwacji po szczepieniu,
- dostęp do toalety dla personelu i uczniów uczestniczących w programie.

Szkola powinna również zapewnić obecność osoby dorosłej wspierającej uczniów podczas całego procesu.

JAK ROZMAWIAĆ Z RODZICAMI?

Rodzice mają prawo do zadawania pytań, zgłaszania wątpliwości i podejmowania decyzji dotyczących zdrowia swoich dzieci.

Rolą szkoły nie jest przekonywanie do szczepień.

Rolą szkoły jest:

- przekazywanie rzetelnych informacji,
- zapewnienie dostępu do wiedzy,
- kierowanie do ekspertów,
- organizowanie spotkań informacyjnych,
- umożliwienie udziału w programie zainteresowanym rodzinom.

WSPARCIE DLA SZKÓŁ – MATERIAŁY SEXEDPL

Nie jesteś z tym sam_a. Aby wesprzeć szkoły w realizacji programu, przygotowaliśmy szereg bezpłatnych materiałów edukacyjnych.

Scenariusze „Lekcji bez Tabu” o HPV

W ramach programu „Lekcje bez Tabu” stworzyliśmy scenariusze zajęć poświęcone HPV.

Baza wiedzy o HPV

Na stronie www.sexed.pl/hpv-szczepienia zebraliśmy:

- odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania,
- materiały dla rodziców,
- materiały dla nauczycieli,
- artykuły eksperckie,
- informacje o bezpieczeństwie szczepień,
- odpowiedzi na najpopularniejsze mity dotyczące HPV.

Webinar dla szkół

Przygotowaliśmy również webinar online, podczas którego eksperci odpowiadają na pytania dotyczące:

- organizacji programu,
- bezpieczeństwa szczepień,
- rozmów z rodzicami,
- najczęstszych wątpliwości związanych z HPV.

<https://youtu.be/y6F2PWd6FTI>

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Czy udział szkoły w programie jest obowiązkowy?

Nie. Program ma charakter dobrowolny, ale jest rekomendowany przez Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także ekspertów medycznych ze względu na profilaktyczny charakter i korzyści zdrowotne dla uczniów

Kto odpowiada za szczepienia?

Podmiot podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) realizujący program. Podstawą prawną do realizacji szczepień zalecanych jest Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 924 z późn. zm.).

Czy lekarz musi być obecny podczas szczepień?

Kwalifikacja i wykonanie szczepienia odbywają się przez uprawniony personel medyczny.

Co zrobić, jeśli wybrany POZ odmówi współpracy?

W przypadku, kiedy np. w danym momencie przychodnia nie może wyznaczyć osoby do realizacji szczepienia (np. ze względu na braki kadrowe), może odmówić przeprowadzenia akcji szczepień w Twojej szkole. W takiej sytuacji należy skontaktować się z inną placówką lub lokalną PSSE.

Co z uczniami nieobecnymi?

Mogą zostać zaszczepieni podczas kolejnej tury lub bezpośrednio w POZ.

Kto prowadzi dokumentację medyczną?

POZ. Informacja o szczepieniu zostanie wprowadzona do

e-Karty Szczepień i widoczna w Internetowym Koncie Pacjenta (IKP) dziecka w ciągu 48 godzin.

Czy szkoła musi raportować wyniki programu?

Tak, koordynator przekazuje do PSSE informację o liczbie dzieci zaszczepionych w szkole. PSSE zbiera te dane i przekazuje je do Ministerstwa Zdrowia

CHECKLISTA GOTOWOŚCI SZKOŁY

- ☐ wyznaczono koordynatora
- ☐ nawiązano kontakt z PSSE
- ☐ wybrano POZ
- ☐ przygotowano harmonogram
- ☐ przekazano informacje rodzicom
- ☐ zebrano zgody
- ☐ przygotowano miejsce szczepień
- ☐ wyznaczono opiekunów
- ☐ zaplanowano drugą dawkę
- ☐ przygotowano system raportowania

